

Brandweer houdt burgers een spiegel voor

ACHTERGROND

Veel ouderen blijven liefst op zichzelf wonen. In hun eigen omgeving voelen ze zich veilig. Schijn bedriegt soms. De brandweer gaat ouderen in Drenthe voorlichten.

HILBRAND POLMAN

EMMEN Annet Hulshof-Mourits, specialist risicobeheersing bij de Veiligheidsregio Drenthe, heeft een kastje op haar tafel staan in de vorm van een huis. Door het kastje open te doen, kun je de belangrijkste oorzaak gewaar worden van woningbrand. Wat blijkt? Je kijkt in een spiegel zodra je het kastje opent. Je bent zelf de belangrijkste factor als het gaat om veiligheid in huis, luidt de boodschap. Een kaars die te dicht bij de gordijnen staat, een hele verzameling stekkerdozen die op één stopcontact is aangesloten, roken in bed, de brandweer noteert het maar al te vaak als oorzaak van brand.

„Als je mensen vraagt of ze zich veilig voelen in huis, zeggen de meesten gelukkig ja”, zegt Hulshof. „Dat is mooi, maar er is toch altijd een risico dat er iets mis gaat. We doen allemaal wel eens iets stoms.”

Brandweer, de ledenvereniging van thuiszorgorganisatie Icare en thuiszorgwinkel Medipoint hebben de handen ineen geslagen om vooral de oudere inwoners van Drenthe beter bewust te maken van (brand)veiligheid. Geen overbodige luxe, bleek onlangs uit cijfers. Het Brandwondencentrum van het Martiniziekenhuis in Groningen heeft het aantal 70- en 80-plussers met ernstige brandwonden in een paar jaar tijd met 50 procent zien toenemen. De spoedeisende hulpdiensten in het land zien bijna allemaal eveneens het aantal gewonde ouderen toenemen, doorgaans met 10 tot 15 procent.

Oorzaak is de vergrijzing, in combinatie met het gegeven dat ouderen langer op zichzelf blijven wonen, ook als ze al wat aan het dementeren zijn. Vergeetachtigheid leidt nog wel eens tot een pannetje dat op het vuur blijft staan of een kaars die in een verlaten vertrek blijft branden.

Nu zijn moderne huizen in veel opzichten wel wat brandveiliger dan oude. Kachels zijn er niet meer, elektrische installaties zijn veiliger geworden. Moderne gasfornuizen gaan automatisch uit als de gasvlam uitwaait, inductiekoken is nog veiliger. „Maar veel moderne meubels zijn weer wat gevaarlijker”, stelt Hulshof. „De zware eikenhouten meubels van vroeger brandden niet zo snel als lichte moderne meubels.

Annet Hulshof: „Als je mensen vraagt of ze zich veilig voelen in huis, zeggen de meesten gelukkig ja.” FOTO JAN ANNINGA

‘We kunnen onszelf als brandweer nooit helemaal overbodig maken’

Ik adviseer mensen altijd daar op te letten als ze meubels kopen.”

„Ouderen zijn ook niet meer zo snel en hebben meer tijd nodig om te vluchten”, signaleert Hulshof. „Een brand grijpt heel snel om zich heen. Voor je het weet staat een vertrek vol giftige rook. Bij een brand moet je binnen drie minuten je huis uit zijn.”

De brandweer adviseert mensen al geruime tijd om brandmelders in huis te nemen, maar daarmee doemt alweer een probleem op. Want veel ouderen hebben gehoorproblemen en horen het gepiep van de melders niet, zeker niet als ze in bed liggen en hun gehoorapparaat niet in hebben. „Je hebt tegenvoor-

dig ook melders die lichtsignalen afgeven of die zijn aangesloten op een trilkussen”, vertelt Hulshof. „Een andere mogelijkheid is een gekoppelde brandmelder, waardoor er ook alarm afgaat bij de buurman als er brand bij je is.”

Hulshof adviseert vooral ouderen, maar eigenlijk alle burgers, om na te gaan wat de beste vluchtroutes zijn als er brand uitbreekt in de woning. „Je moet meerdere routes in kaart brengen, want soms is bijvoorbeeld een hal niet meer begaanbaar door de rook. Je moet eruit zijn wanneer de brandweer komt. Wij kunnen de brand blussen en de schade beperken, maar de bewoner moet zichzelf in veiligheid brengen.”

Nog altijd krijgt ongeveer 1 op de 65 mensen te maken met een brand in de eigen woning. En dat is best veel, vindt Hulshof. „Ondanks alle tips en voorzorgsmaatregelen zullen we niet alle branden kunnen voorkomen”, stelt Hulshof. „We kunnen onszelf als brandweer nooit helemaal overbodig maken.”

Een slaapkamer na een brand. Roken in bed is nog altijd de belangrijkste oorzaak van branden met dodelijke afloop. FOTO BRANDWEER DRENTH

Roken nog belangrijkste oorzaak van dodelijke brand

Hoewel nog een minderheid van de Nederlandse bevolking rookt, is brandende rookwaar volgens Annet Hulshof nog altijd de belangrijkste oorzaak van branden waarbij een dode valt.

Daarnaast vormen defecte elektrische dekens nog een belangrijke oorzaak. Wasdrogers kunnen vlam vatten als de gebruiker verzuimt de pluizen van het filter te verwijderen. Oude televisies, die nog zo'n dikke beeldbuis hebben, kunnen vlam vatten als er veel stof in komt en het toestel voortdurend standby staat. Bij nieuwe, platte toestellen is de kans op dit euvel veel kleiner doordat hier geen hoge spanning op staat.

Workshops in Assen, Hoogeveen, Meppel, Groningen en Veendam

De brandweer en de ledenvereniging van Icare houden de komende weken drie workshops 'Langer veilig thuis wonen' in Drenthe, een in de stad Groningen en een in Veendam. Ook elders in het Noorden zijn nog workshops. De deelnemers kunnen op een checklist afvinken hoe veilig hun woning is en krijgen veel tips en informatie hoe ze hun huis beter kunnen beveiligen, niet alleen tegen brand, maar ook tegen ongevallen.

De data:
Donderdag 8 oktober brandweerkazerne Willemkade 27 Hoogeveen
Maandag 12 oktober brandweerkazerne Mien Ruysweg 1 Assen
Donderdag 29 oktober brandweerkazerne Sontweg 10 Groningen
Woensdag 28 oktober brandweerkazerne Langeleege 2 Veendam
Donderdag 5 november brandweerkazerne Paradijsweg 1 Meppel

De aanvangstijd is telkens om 14.00 uur, deelname kost 19,50, waarmee de deelnemer meteen tot 2017 lid is van de ledenvereniging.

Bij een woningbrand is de brandweer meestal te laat om de bewoners in veiligheid te brengen. FOTO GERRIT BOER